

Український ВІСНИК

E-mail:
ukrainskyi.visnyk@gmail.com

M. Shevchenko

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XVIII. № 5-6 (березень) 2011

Перед погруддям Тараса Шевченка в Негостині

Прочитайте:

- ❖ Шевченкіана:
Два великі сини України у Негостині
- ❖ Маргіналії до наступного З'їзду СУРу:
Моральний обов'язок, чи манна небесна?
- ❖ Про сьогодні словами пророків
- ❖ Свято рідної мови
- ❖ Змагаються сучасні олімпійці-мовники
- ❖ Спортивна Негостина
- ❖ Весняний настрій
- ❖ Сторінку письменника
- ❖ Смішну сторінку

Міжнародний день рідної мови

Мотто

Найбільше і найдорожче добро в кожного народу – це його мова, бо вона не що інше, як жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давнє життя, і свої сподівання, розум, досвід, почування.

Панас Мирний

Міжнародний день рідної мови — день «підтримки мовного та культурного різноманіття та багатомовності» проголошений на XXX сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, що проходила 26 жовтня – 17 листопада 1999 року в Парижі. Відзначається щороку 21 лютого, починаючи з 2000 року. Історія свята, на жаль, має дуже трагічне начало: 21 лютого 1952 року у Бангладеші влада жорстоко придушила демонстрацію протесту проти урядової заборони на використання в країні бенгальської мови. Відтоді цей день у Бангладеші став днем полеглих за рідну мову. Минуло багато років. Аж у жовтні 1999 року на тридцятій сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО було запроваджено Міжнародний день рідної мови.

Оскільки з 6000 розмовних мов світу близько половині загрожує зникнення, ЮНЕСКО прагне підтримувати мову як ознаку культурної приналежності особи. Окрім того, організація вважає, що вивчення іноземних мов та багатомовність є ключами до взаєморозуміння та взаємоповаги.

Щорічне відзначення цього дня використовується для скерування уваги на меншини з менш ніж 10.000 особами, що активно розмовляють рідною мовою. Часто ці мови не передаються наступному поколінню і потрапляють у забуття. Багато мов, котрими розмовляють менше 100 осіб, не задокументовані.

Люди говорять різними мовами. Їх нараховується приблизно 6 тисяч. На жаль, філологи попереджають, що в XXI столітті щонайменше 40% цих мов вимруть. А це велика втрата для людства, бо кожна мова – це геніальний прояв людського духу, унікальне бачення нашого світу. Справа в тому, що 95% тих шести тисяч мов охоплюють дуже малу частину населення світу. За даними ЮНЕСКО, ними розмовляють всього 4% людства.

Дейвід Кристал, один із світових експертів з питань мов, автор

Свято рідної мови у садочку с. Вишавська Долина, Марамуреш. Вчителька Нарциса Греченюк

книги “Мовна смерть”, вважає, що мовна різноманітність це унікальна річ, і втрата кожної мови збіднює наш світ. Мовна різноманітність – це еквівалент людської різноманітності. Мова є своєрідним генетичним кодом нації, складовою частиною і засобом творення національної культури. І немає гіршої чи кращої мови. Для кожної людини своя – найкраща, бо дана як дар Отцем Небесним. Великий український філософ і справжній патріот Григорій Сковорода свою позицію щодо цього висловлював так: “Русь не руська бачиться мені диковинкою, подібно до того, коли б народилася людина з риб’ячим хвостом чи з собачою головою. Всяк мусить пізнати свій народ і в народі себе. Чи ти рус? Будь ним. Чи ти лях? Ляхом будь. Чи ти німець? Німечествуй. Француз? Французюй... Все добре на своєму місці і в своєму образі, і все красно, що чисто, природно, що не є підробкою, не перемішано...”

Мова є найважливішим, найбагатшим і найміцнішим зв’язком, що поєднує сучасне і минуле, віджилі і майбутні покоління в єдине ціле. Якщо зникає мова - зникає і народ. І навпаки, доки мова народу в його устах, доти живе і народ. Народна мудрість говорить: відберіть у народу все - і він все може повернути, а відберіть мову - і він ніколи вже не створить її. У статті під прикметною назвою “Двоязычність і дволичність?” Іван Франко писав: “Здається, що таке рідна мова? Чим вона ліпша для мене від усякої іншої і що мені вадить при нагоді замінити її на всяку іншу? Практик, утилітарист, не задумуючись ані хвилини, скаже: пусте питання! Мова – спосіб комунікації людей з людьми і, маючи до вибору, я беру ту, яка дає мені можливість комунікувати з більшим числом людей. А тимчасом якась таємна сила в людській природі каже: “...ти не маєш до вибору; в якій мові вродився і виховався, тої без окалічення своєї душі не можеш покинути, так, як не можеш замінитися з ким іншим своєю шкірою”.

Людина виростає в середовищі рідної мови, “зростається” з нею. Вона стає співносієм мови. І хоча від окремого індивіда доля мови не дуже залежить, однак мова доти залишається живою, доки існує спільнота носіїв, що вивчають її і користуються нею як рідною. Тому рідна мова є основою існування спільноти, це ланцюг, що поєднує нинішнє покоління з минулими і майбутніми, єднає людей у просторі. Мова є частиною соціального середовища, в якому формується і в якому живе людина. Проте рідна мова і мова соціального середовища, в якому формується і в якому живе людина, не завжди збігаються. У багатьох етносах, які через різні обставини вимушені користуватися двома, іноді трьома чи навіть чотирма мовами, матері не завше розмовляють із своїми дітьми рідною мовою, адже поняття “рідна мова” не співпадає з поняттям “мова повсякденного вжитку” (або мова, найчастіше уживана). Через різні обставини й причини є поширеним явище, коли з материнських уст українські діти чують не рідну, а чужу мову. Проте об’єктивно рідною для них залишається мова їхнього народу – українська мова. Її рідність виявляється у пісні, у казці, у віршах Тараса Шевченка, у мовленні їхніх сільських родичів, а головне – у їхній ментальності... Чужа ж мова з уст їхніх матерів – мова-замінник, яку мати дитини чи свого часу її бабуся почала вживати під тиском обставин. Адже ніколи в нормальних умовах народ добровільно від своєї мови не відмовляється. Це може бути прийнятним лише у змішаних сім’ях.

Українська мова ніжна і милозвучна, сповнена чарівності і витонченості, сповнена пестливих виразів. “Все можна цією мовою вдіяти, – приголубити, нашепотіти чари, потрясти душу, примусити глибоко задуматися, затужити, а можна й обсипати ласкою радості, захопити нестримними веселощами, дати душі силу на нечувані подвиги. Всесильна, могутня мова Тараса Шевченка” – так писав М. Шумило. Недарма її називають солов’їною. І від нас залежить, чи перерветься золота нитка тисячоліть, чи оживе! А наша місія навчати рідного слова, захистити його, притулити до серця, наповнити ним своє життя, а найважливіше навчати дітей, передати їм любов до рідної мови. Рідну мову діти, як правило, засвоюють від батьків, але важливу роль у збереженні рідної мови грає школа, вчитель. В дуже великій мірі від учителя залежить чи дитина буде любити рідну мову і тому вчителю необхідно використовувати всі підручні засоби (пісні, казки, вірші, легенди), щоб прищепити змалку любов і інтерес до вивчення рідної мови.

Матеріал подала

Ельвіра КОДРЯ – радник Дирекції освіти мовами національних меншин Міністерства виховання, досліджень, молоді та спорту

Фото авторки

«Колись було літо-літо,
А тепер зима.
Колись були файні хлопці,
А тепер нема...
Колись були файні хлопці –
Самі паничі.
А тепер си залишили...»
(З народної співанки)

Чому відкладається з'їзд?

Про файних колишніх хлопців (звісно, сурівських проводирів) буде мова трохи нижче, а покищо про запитання, з яким звертаються до мене чимраз більше українців: «Коли вже раз буде той Конгрес?»

Що їм відповісти? Хіба словами іншої співанки: «Твоя мама десь казала, моя мама чула...»

Бо існує парадокс: сурівська преса, яка повинна б інформувати українську громаду (оперативно) про всі проблеми і діяльність нашої організації, в тому числі про строки проведення її найвищого форуму, найменше про це поінформована. Ні, мабуть, не секретоманія тут діє, а неадекватна комунікація між проводом СУРУ та головними редакторами наших публікацій. Чи не діє підзвітність, статутна, проводу перед тими, хто обрав його.

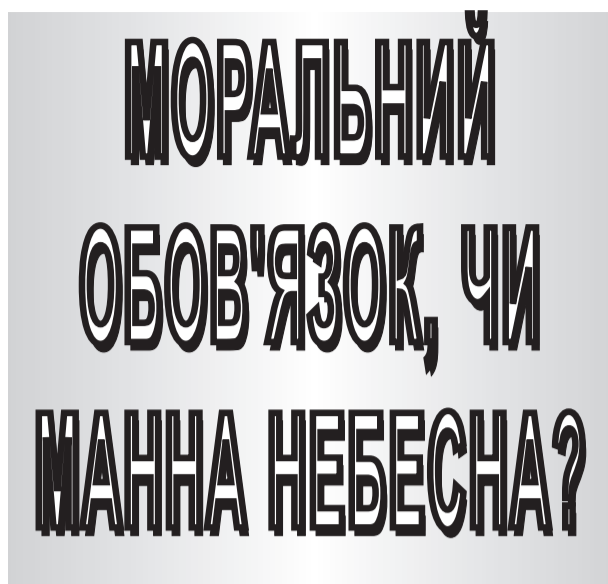
Відповідаю: черговий з'їзд мав відбутися ще у листопаді минулого року, але його відкладено до (?). Чому відкладено? А тому що судяться. Хто судиться і чому? – логічне продовження запитання з боку тих, кому доля СУРУ небайдужа.

Та, кажу, спочатку судився центральний провід з тими, хто на Мараморощині склав проект (модне зараз слово) відродження гуцульських традиційних промислів. Намір слушний, та водночас ініціаторам проекту захотілося у їхньому статуті передбачити і статус юридичної особи, яка мала б право висувати і власного кандидата у депутати. А це призвело б до ще одного розколу українців, бо начебто нам не вистачає дотеперішніх розколів. Адже маємо перший розкол за головування Степана Ткачука, з якого «вилупився» Демократичний Союз, маємо організацію рутенців на чолі з депутатом Фірцаком, маємо гуцульське культурне товариство у Сучавщині.

За це ініціаторів виключено з рядів СУРУ. Але ті оскаржили рішення в суді. І отак пішли брат на брата.

Остання халепа – непокірливість Сігетських сурівців, які переобрали свого голову, порушивши, як сказав мені голова СУРУ, статутні засади.

Центральний провід СУРУ – до суду їх. А суд триває вже кілька місяців, блокуючи таким чином проведення з'їзду. Адже за Статутом перед з'їздом повинні відбутися перевибори в усіх місцевих організаціях, які висувують делегатів, а в кінці проводиться конференція крайової філії – цього разу

Марамороської. Та оскільки ще не перейдено всі статутні етапи – скликання з'їзду неможливе.

Отже, останній камінь спотикання на шляху до конгресу – проведення перевиборів у Сігетській організації, які дали б зелене світло конференції крайової філії. Коли це станеться – вирішить правосуддя.

Та час минає, виникаючи для центрального проводу СУРУ загроза стати нелегальним, бо діяти провізорично він має право тільки певний строк.

Не мені би переповідати (за вухом), а не з доручення проводу, «одіссею» чи тяжкі руди чергового з'їзду. Це мав би оприлюднити найавторитетніший голос нашого Союзу. Та чи саме не авторитету забракло у Марамороській філії? Організаційної ієрархічної дисципліни?

Причинки для порівняння

Чи не слушно тут повернутися до слів співанки, виведеної у «мotto» до цих міркувань.

Як один із засновників СУРУ маю моральне право згадати тих «файних хлопців», котрі першими стояли при кермі Союзу Українців Румунії. Чому згадую їх – помізкуйте самі.

Першим головою був відомий письменник **Степан Ткачук** (чому і до чого він докотився згодом, ставши абсолютним можновладцем – тема іншої розмови).

На Буковині діяв відомий в українському світі викладач **Юрій Лукан**; На Мараморощині – **Юлій Мануляк** і славний диригент та викладач **Федір Попович**; У Банаті – **Юрій Семенюк** і викладач, культурний діяч, упорядник збірників народних пісень **Іван Лібер**, а ще письменник **Іван Шмуляк**; задунайських українців очолював відомий фольклорист **Віргілій Ріцько**.

А ще значилися у проводі засновники СУРУ і відомі письменники **Іван Ковач**, **Микола Корсюк**, автор цих рядків, **Корнелій Регуш** та інші.

Це люди високого інтелектуального виміру, а не якісь вискочки, яких виплеснула на поверхню хвиля грудневих революційних подій далекого вже 1989 року. Люди, які служили українській справі і в часи

комуністичної диктатури: писали книги, були журналістами і видавцями, навчали молоді покоління рідного слова. Український люд знав їх, вірив їм, ішов за ними. Більшість із них (за відомим усім винятком) чесно виконали свій обов'язок, їх лідерство не було манною небесною, а логічним вислідом перевірених заслуг.

Файні були хлопці, правда?

Вічна парадигма історії: за свободу борються одні, а до влади приходять інші. І як пише українська поетеса Ліна Костенко, маючи на оці сучасну Україну, в романі «Записки українського самашедшого» (Київ, 2011): «І тоді настає лукава, найпідступніша форма несвободи, одягнута у національну символіку, зацитькана національним пафосом, вдекорована атрибутами демократії».

На щастя, у нашому маленькому українському світі, на нашому національному островці, не все таке драматичне, як на материковій Україні, як, мабуть, надто гіперболічно пише Ліна Костенко.

Та не можна не зазримити, що частково зійшовши зі світу чи відійшовши від керівництва справами української громади, покоління, про які мовлю, узагал не мають наслідників такого ж кшталту.

Бо за тією ж парадигмою історії, яка у нашому випадку виражається хронічним браком кадрів (читай людей справжнього інтелектуального рівня і національного гарту), коли ущух ентузіазм від бурхливих подій і рожевих сподівань на легке національне відродження, на сцені з'явилися сірі постаті, пристосуванці, котрі відчули п'яний запах влади і можливого «ожиріння», заохочувані, ніде правди діти, і головою та депутатом Степаном Ткачуком, який не терпів вільнодумців, а голубив і нагороджував слухняних виконавців його власної волі.

Навіть і в сільських організаціях їх засновники, люди шановані громадою, переважно вчителі, поступово замінювалися слухняними виконавцями наказів «згори». Тож не дивно, що багато українців відійшли від СУРУ. Тоді і стався розкол, бо значне число чільних українців, в яких був прямий хребет і вони вже не могли терпіти диктаторського стилю роботи голови СУРУ, вирішили згуртуватися в новій організації – Демократичному Союзі, що призвело до вельми негативних наслідків у процесі нашого національного відродження. Розкол показав свої наслідки, коли на парламентських виборах, зокрема і останніх, особливо на Мараморощині, все менше українців проголосувало за кандидата СУРУ.

Відійшов у вічність Степан Ткачук з його добрими і недобрими ділами, і були слушні моменти, коли українцям слід було знову об'єднатися. Та для цього необхідні були розумні компроміси, на які новий провід не спромігся, хоча в обох організаціях ціль – єдина. Треба тільки сісти за стіл і вести розумні переговори, ставити загальні інтереси вище особистих амбіцій. Та, як видно, мудрість і толерантність – риси непритаманні деяким теперішнім лідерам. Вони начебто володіють абсолютною правдою, знаючи до останньої риски чого

Михайло МИХАЙЛЮК

(Закінчення на 4 стор.)

Вшанування пам'яті великого Кобзаря у Яссах

Українці муніципію, мобілізовані Яською філією СУРу, 20 березня брали участь на святі вшанування пам'яті великого письменника і художника, генія українського народу Тараса Шевченка.

На святі брав участь і я з двох причин: підтримати членів організації і побачити як влаштували нове приміщення, яке СУР купив для філії.

По дорозі зупинився і у Рогожештах, щоб побачити як проходять роботи у будівництві приміщення Ботошанської філії.

У Яссах у новому приміщенні мене чекали голова філії Віктор Григорчук, заступники Данієл Сердинчук та Сорін Скальські, секретар Тимофте Маковей і члени Ярина Серединчук та Сільвія Сонгот.

З цієї нагоди ми обговорили можливість дотації меблями нового приміщення, придбання народних костюмів та інструментів для артистичних груп, а також обговорили спосіб залучення української молоді, тобто українських студентів, які навчаються у яських факультетах.

Свято відбулося у фестивальному залі Національного Коледжу мистецтв «Октав Банчіле». Брало участь голова СУРу, депутат Степан Бучута, представник Генерального Консульства України в Сучаві консул Василь Неровний, який передав привіт від імені Посла України в Румунії Маркіяна Кулика та генерального консула Василя Боєчка.

На свято були запрошені представ-

ники місцевої влади: заступник примаря Ромео Олтяну та радник у примарії Сорін Якобан, які подякували за запрошення і обіцяли, що і надалі буде допомагати організації.

Свято пройшло з виставкою книг українських письменників Румунії, наших публікацій і писанок.

Був поетичний момент з декламуванням віршів Тараса Шевченка, музично-хореографічна програма була представлена ансамблями Педагогічного Коледжу «Коломия» (Україна) та Коледжу мистецтв «Октав Банчіле».

Голова СУРу,
депутат Степан БУЧУТА

Виступ голови СУРу

Шановні представники місцевої влади,

Шановні гості,
Шановні члени СУРу,
Дорогі українці,
Пані і панове!

За багаторічною традицією ми зібралися сьогодні у фестивальному залі Національного Коледжу мистецтв «Октав Банчіле», щоб вшанувати па-

м'ять великого письменника і художника, генія українського народу Тараса Шевченка.

Небагато в світі є письменників, які б не тільки зазнали світової слави, а й стали символами свого народу, як Тарас Шевченко, який не лише знайшов своє безсмертя серед найвидатніших класиків світової літератури, а й через близько півтора століття після смерті залишається символом України і всієї української нації. «Він був сином мужика – і став володарем у царстві духа», – писав інший велетень української культури Іван Франко про великого Кобзаря.

Ідеї і творчість Тараса Шевченка стали рішучою силою у справі пробудження та об'єднання українського народу. І навіть сьогодні вони не втрапили своєї актуальності. Згадаймо лише його слова: «Обнімітесь, брати мої, молю вас, благаю». Як важливо сьогодні зрозуміти, що лише єдність, оте Шевченкове «єдиномисліє» і, безперечно, любов до рідного допоможуть не лише зберегти, а й примножити наші культурні надбання.

У Румунії щороку в березні українська громада вшанує пам'ять великого Кобзаря урочистими зібраннями, концертами, літературними вечорами, поетичними виступами в усіх школах, будинках культури в українських поселеннях, в тому числі і в Яссах, де проживають українці.

Сьогоднішнє свято дає нам нагоду зустрітися з художніми колективами, з гостями з України, з гуртком СУРу Ясс «Буковинка», гуртком Педагогічного Коледжу «Коломия» та з гуртком Коледжу мистецтв «Октав Банчіле».

Бажаю всім присутнім на цьому святі міцного здоров'я, успіхів і доброго настрою і не забуваймо споминати Тараса Шевченка.

(Початок на 3 стор.)

потрібно українцям Мараморощини, Сучавщини, Сатумарщини, Добруджі і всіх зон, де проживає український люд.

Тож чи не під найнесприятливішими ауспіціями йдуть українці до свого чергового конгресу? Не знаю складу делегатів майбутнього українського форуму і чи їх висунення було справді демократичним, чи вибірковим, за інтересами певних голів філій. Симптоматичними з цього кута зору є вибори керівних органів крайових філій: всі голови були переобрані, немовби (за результатами?) вони незамінимі. Але ж всім добре відомо, що серед переобраних є такі, для яких навіть українська мова недосяжна, як Еверест, а культура – суцільна terra incognita. Зате вони дуже «вокальні», коли йдеться про засновників СУРу, яких зневажливо називають «корифеями» і яких прагнуть позбутися, бо ті часто «огризаються», справляють пальцем на їх інтелектуальну неміч. Декоких з них преса (не українська) називає «князьками», в

МОРАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК, ЧИ МАННА НЕБЕСНА?

руках котрих «хліб і ніж», котрі цупко тримаються м'яких крісел.

Цікаво буде побачити скільки з тих українців, які заклали основи СУРу, буде делегатами З'їзду. Якщо взяти за взірць конференцію Бухарестської філії – дуже мало. Послухайте тільки, які дива творяться: Президією ухвалено, щоби Бухарестська філія мала на з'їзді тільки

п'ять (!) делегатів, до яких ледве-ледве було додано ще двох, мовляв, критерієм була численність членів організації. Ще один парадокс: делегатом буде предстаник (заступник голови?) Комісії з питань освіти, яка абсолютно нічого не робить для нашого шкільництва, зате не буде один із засновників СУРу, відомий письменник, головний редактор «Вільного Слова»! Про що звітуватиме на форумі представник Комісії з питань освіти – суцільна загадка.

Була мова, що до з'їзду буде надрукована брошура про історію заснування та двадцятирічну діяльність СУРу. Та досі невідомо хто займається цією справою, хоча форум, як кажуть, вже на порозі.

Наскільки знаю, немає комісій, які підготували б документи конгресу – насамперед Звіт, зміни і доповнення до Статуту, Програму подальшої діяльності новообраного проводу. Невже зійдемо і розійдемося, обминувши всі болючі проблеми української громади? До проводу будуть переобрані теперішні «хлопці», бо така «їх доля»?

ДВА ВЕЛИКІ СИНИ УКРАЇНИ У НЕГОСТИНИ

Березневого дня року божого 2011 в українському буковинському селі Негостині символічно стали віч-на-віч двоє великих синів України. Перший, висічений у камені, на високому п'єдесталі, котрий віщою зорею прийшов на світ 197 років тому, щоби полегшити Україні пройти тернистий шлях до своєї національної гідності і незалежності, котрий у безсмертному «Заповіті» до рідного народу зі скромністю генія і мученика вимагає від нього тільки доброго слова: «І мене в сем'ї великій, / Сем'ї вольній, новій, / Не забудьте пом'янути / Незлим тихим словом. » Це Тарас Шевченко, Пророк, Великий Кобзар, котрий став «володарем у царстві духа» за словами іншого великого сина українського народу Івана Франка.

Спілкуються Іван Драч і Василь Боєчко

Минуло півтора сторіччя, відколи Тарас Шевченко пішов у вічність, та його віще і полум'яне поетичне слово окрилювало і продовжує окрилювати весь український світ, українців звідусіль на патріотичні подвиги в ім'я невмирущості українського народу, поступу до єдності і благополуччя.

Другий видатний син українського народу, який прийшов на світ понад сімдесят років тому і якому судилося словом і ділом

зробити вагомий внесок у здобуття Україною незалежності, і котрий того березневого дня приїхав до Негостини, щоби скласти шану духовному Батькові українського народу, був сучасний великий український поет і громадський та політичний діяч, Герой України, голова товариства зв'язків із закордонними українцями «Україна – світ» Іван Драч.

Це була знакова і символічна зустріч, хоча Іван Федорович не вперше в Румунії, але вперше на Шевченківських днях серед шанувальників великого Кобзаря – українців Румунії, які не втрачають своєї національної ідентичності.

А приїхав Іван Драч з неблизького Києва не сам, він привіз з собою прекрасний народно-фольклорний молодіжний ансамбль «Вишиванка», котрий своїм співом полонив українців, і не тільки українців, Негостини та мого рідного Серету.

Признаюся, я чомусь не вірив, що Іван Федорович приїде до Румунії і повірив у «диво» аж коли ми тепло обнялися у Сучаві, де український поет зустрівся з представниками української громади. Зворушлива і слухна була ця зустріч. На ній Іван Драч признався, що до 1985 року, коли вперше побував у нашій країні, майже нічого не знав про українців, що проживають у Румунії. Тоді ми з Миколою Корсюком очам своїм не повірили, коли у літньому ресторані Спілки письменників у Бухаресті побачили за столом видатного українського поета, поезією якого зачитувалися ще з студентських років. Іван Федорович признався, що вперше ми відкрили йому очі на українців Румунії, на їх літературу. На зустрічі у Сучаві Іван Драч цікавився життям і справами української громади, станом української освіти. Це був відвертий і обопільно корисний діалог.

У Негостині Іван Драч, пані Алла Кендзьор, один з чільних керівників Товариства «Україна світ», члени ансамблю «Вишиванка» та його керівники були на

панахиді, приуроченій до роковин Тараса Шевченка, на покладанні вінків до погруддя Великого Кобзаря.

Шевченківські дні, які на Буковині пройшли бездоганно, мали у своїй основі велику і нелегку роботу голови Сучавської філії СУРУ Івана Боднаря та його помічників, з яких згадаю Михайла Анюка та Василя Мехно. Нелегко дати лад, скоординувати виступи художніх колективів – крім «Вишиванки» на сценах Негостини і Серету ще виступали колективи, керовані Миколою

Фото на пам'ятку з Іваном ДРАЧЕМ

Майданюком та Зіркою Янош, балківські юні артисти.

Вражаючою була присутність на покладанні вінків до погруддя Тараса Шевченка у Негостині численних високих гостей: поета Івана Драча, депутата Румунського парламенту пана Беженаріу, Генерального консула В. Боєчка, чільних представників сучавської префектури і повітової ради, мерів Балківців і Серету, українських письменників з Бухареста, представників проводу СУРУ та Міністерства культури. Майже всі вони сказали тепле слово про великого сина України. А це ознака того, що існує бажання до співробітництва між двома сусідніми країнами і народами, що українців Сучавщини чимраз більше шанують, визнають їх вклад у духовний і матеріальний розвиток повіту.

Я не числю вінків, покладених до підніжжя погруддя Тараса Шевченка у Негостині, але їх напевно було понад десять. А це промовистий приклад шани до того, котрий закликає: «Обнімітесь, брати мої...». Бо тільки братання людей звідусіль може врятувати світ.

Михайло МИХАЙЛЮК

Покладають вінок М. Михайлюк, М. Трайста, М. Корсюк

Негостинські дівчата

Нелегка, та надіюча була моя учительська праця в Дельті Дунаю

Як представник українців в Парламенті Румунії, я мав великий обов'язок відвідати всі місцевості країни, де проживають компактно українці. Був в кожному регіоні. Був не раз і в Тульчі та у Верхніх Дунавцях, де Союз Українців Румунії відкрив 6 травня 1997 року пам'ятник козакам Запорізької Січі. Це було велике свято та великий здобуток не лишень для українців Дельти, але і для всіх українців Румунії.

Але українці Дельти Дунаю, та не лиш вони, жили і ще живуть, на жаль, дуже бідно та ізольовано.

У серпні 2000 року прибув я, як депутат, до громади Росетті. Зв'язався з Антонієм Покурою, примарем комуни К.А. Росетті, який є і сьогодні мером. Відвідав всі слободи громади – Летю, Периправу, Свіштовку, К.А Росетті та Кардон. Примар поінформував мене про болючі питання мешканців цих сіл і порадив поговорити про освіту з учителем з Леті Павелом Сирбу. В сім'ї цього вчителя і письменника я пробув два дні. Разом відвідали школу, село Летю, говорили «по-нашому» з українцями села, і я багато дізнався про їх життя, школу, про те, що їх діти не вивчають українську мову, бо не мали з ким вивчати у школі с. Росетті, де навчаються учні V-VII класів із сусідніх шкіл, педкадри некваліфіковані, і рівень учнів дуже низький. Щодня учні долають пішки по 10 кілометрів. Павел Сирбу говорив про всі недоліки у сфері освіти. Мав сина в п'ятому класі і дочку в сьомому класі.

Ці всі недоліки освіти у комуни Росетті зворушили мене. Вчитель просив мене, як депутата, щось змінити на позитивне. Так що на початку вересня, коли Парламент почав працювати, я зробив інтерпеляцію, тобто звернення до Міністерства освіти, про негативний стан шкіл в селах комун Щука Тіміського повіту та К.А. Росетті Тульчанського повіту. Доповів про всі недоліки освіти, вимагав від центральних та повітових органів негайно вжити всіх заходів, щоб підняти рівень підготовки учнів. Через два місяці шкільні інспектори тих повітів через Міністерство освіти відповіли мені пунктуально, які заходи візьмуть для поліпшення стану освіти.

Після січня 2001 року я вийшов на пенсію. В липні 2001 року одержав від учителя і письменника Павела Сирбу з Леті схвильований лист. Між іншим, він інформував мене, що нічого не змінилось. Все зосталось, як було. Далі питав мене риторично, що я роблю на пенсії. Мені треба – додав він – піти в Дельту і послужити українській громаді як професор та підняти рівень освіти в найізольованій місцевості. Ці люди та їх діти мають право бути культурними. Треба дати і цим дітям Дельти шанс у житті.

Розповів я сім'ї про цей лист і пояснив суть такого запрошення. Після роздумів я вирішив, з дозволу моєї сім'ї, піти в Дельту працювати у школі на початку навчального 2001-2002 року.

Мене прийняли в Леті дуже, дуже гостинно. Почав велику, несподівану і дуже тяжку

вчительську працю. Щодня ішов пішки п'ять кілометрів з Леті до Росетті і ще стільки назад. Сам готував їжу. Треба було дров, продуктів і ще багато іншого. В школі діти слабенько вчилися. Треба було серйозно взятися за уроки румунської мови. Працював щодня по 6-7 годин, давав консультації, вчив учнів як треба вчитися. Працював старанно та безперервно, повторював уроки. Після трудної праці в школі треба було вертатися пішки додому.

На моє щастя, мав добрих друзів. Вони багато допомагали мені і не раз підбадьорювали. Це сім'я Павела Сирбу, викладач математики Корнелія Захарія, майбутня директорка школи в Росетті, викладач Дімітріє Стоян, Октавян Постолаке та багато інших. І так, повільно, повільно звик до нелегкої, та плідотворної праці.

В ті гарячі учительські дні ми організували літературні гуртки. Письменник Павел Сирбу читав свої поезії та прозу, Корнелія Захаріє читала румунську сьогоднішню поезію, художник Октавян Постолаке поезії Ніколає Лабіша, який був його двоюрідний брат, Дімітріє Стоян читав поезії Топирчану, а я Шевченка, Пушкіна та Єсеніна українською, російською та румунською мовами. Брало участь і учні – відмінники восьмого класу. Одні з нас читали і свої літературні твори – поезії і прозу.

Ми святкували в школі Тараса Шевченка, Олександра Пушкіна та Міхая Емінеску. Це були надзвичайні події, в яких брали участь місцева влада, родичі і місцеві службовці. Всі присутні раділи, що тут учні і професори читали, декламували вірші та співали по-румунськи, по-українськи та по-російськи.

Такі різномовні представлення відбувалися вперше в цій школі, вони були дуже емоційними. Доказали, що означає культура та література різних народів. Після таких подій українці, росіяни та їх діти гордилися своїм походженням.

Випускники восьмого класу 2002-2002 року вперше склали вступні іспити до ліцею в Тульчі. Це був великий успіх цієї школи. Я та письменник Павел Сирбу вперше видали шкільний журнал «Лотус», який одержав першу повітову премію. Так що моя учительська праця в цій школі здобула шану і честь. Не було легко для мене, але і сьогодні пригадую з ностальгією ті часи, які були трудні, та надіючі. Вони залишилися в серцях бувших учнів та мешканців комуни Росетті. Прекрасна та мальовнича і екзотична Дельта залишилася навки в моїм серці.

Там я залишив справжніх приятелів та хороших учнів, мудрих румунів, українців і липованів, з якими тримаю зв'язок по телефону та листуванням.

Там я пізнав реальне життя, як людина і як професор.

Всього кращого всім Вам, мої дорогі і шановні росеттяни!

Вікентій НИКОЛАЙЧУК

Змагаються сучавські олімпійці-мовники

5 березня у Національному Коледжі ім. Міхая Емінеску (Сучава) відбувся повітовий етап Національної Олімпіади з української мови та літератури, в якому брали участь понад 80 учнів із різних шкіл.

На цю подію загостив і Генеральний Консул України в Сучаві Василь Боєчко, котрий побажав учням успіхів в їхнім змаганні, поздоровив викладачів за нелегку працю у підготовці учнів, передав поздоровлення батькам учнів, які навчили дітей розмовляти рідною мовою.

Генеральний Консул подякував пані інспекторці Лучії Міжок за плідну співпрацю між Консульством та Інспекторатом освіти для процвітання рідної української мови.

У розмові із викладачами Генеральний Консул зацікавився становищем рідної мови у школах, умовами її викладання, виховними діями із учнями. Спількуванню надало особливості приємне та відкрите ставлення пана консула.

Викладачки були обдаровані квітами з нагоди 8-ого березня Генеральним Консулом Василем Боєчком та Консулом Василем Неровним.

Не можна не зазначити, що цього року на повітовій олімпіаді відчувалася і присутність СУРУ, який забезпечив кошти на переїзд учнів та викладачів, організував святковий стіл.

Щодо учасників на олімпіаді можна сказати, що молоде покоління гарно володіє рідною мовою, дбає про її розвиток. На цьому змаганні учні перевіряли свої знання із різних ділянок української мови та літератури.

Члени комісії, які оцінювали роботи, мали важливу місію. Добре підготовлені учні, які написали найкращі роботи, братимуть участь на національному етапі Олімпіади.

Повітовий етап олімпіади провівся гарно і успішно. Пані інспектор Лучія Міжок, яка займалася організуванням олімпіади, забезпечила всі умови для розгортання цієї події.

Це учнівське змагання сприяє розвитку рідної української мови, допомагає учням усвідомити їхню роль у розвитку мови, пробуджує в душі молодого покоління почуття гідності власного роду, а в душі викладачів – надію.

Анка ШТЮБІАНУ

Михайло Трайста

Семениха: Анітрішечки! Заходить Семен, а я посміхаюсь, цілую, роздягаю його, а він до мене: «Чому не відкрила відразу двері?». А я йому: «Та мала-м коханця, і поки його заховала, ти мусів чекати».

Юлина: Ой, Семенихо!.. Аж мороз лізе по спині.

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха? Коли я це сказала моєму Семенові, царство йому небесне (*хреститься*), він розсміявся і питає: «І де ти його заховала?». «Поза піч», – відповідаю, а він регоче, аж трясеться. «І як він зміг би вийти з хати, щоб я не побачив його?». «Ось, так! – відповідаю і беру з жердки верету, розпинаю її та ближусь до печі. – Дивись, так би і вийшов захований за веретою, бо я би підійшла ось так з веретою до дверей, відкрила б двері до сіней, а звідти крізь вікно на город і паче!» Мій коханець так і зробив, а Семен, царство йому небесне (*хреститься*), сміється до сліз.

Юлина: Ха-ха-ха!.. Хитра ви, Семенихо!

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха? Мені мій Семен довіряв – одним словечком не образив.

Юлина: Ой, якби я любила, якби мені Михайло довіряв та би не вірив у те, що йому брешуть про мене.

Семениха: Я навчу вас, Юлинко! Зварю такого зілля, щоб нічого не бачив і не чув про вас, тоді гуляйте собі, скільки захочете.

Юлина: Ой, тіточко, я добре віддячусь за це.

Семениха: Хе-хе, побачите, хіба я бреха? (*Знадвору чути гамір*). А що це за ларма?

Юлина: Хтось іде!

6-ий вихід

Юлина, Семениха, Гриць та Юрчик

Входять обняті Гриць з Юрчиком. Гриць тримає в руці пляшку з горівкою.

Семениха (*хреститься*): Свят, свят еси Ти Господи! Відколи живу на світі, ще такого чуда-м не видала.

Гриць (*підпилий*): А-а-а кум М-м-михайло де?

Юлина: Побіг пана лісника рятувати.

Гриць: Р-р-рятувати?.. Від кого р-р-рятувати?

Юлина: Від вас!

Гриць: А-а-а ми з паном Юр-р-рчиком помирились. (*Цілує його*). Він для мене, як р-р-рідний бр-р-рат!

Семениха (*хреститься*): Свят, свят, еси Ти, Господи, Відколи живу на світі...

Гриць (*перебиваючи*): Ч-ч-чи я добр-р-ре зр-р-робив, Семенихо?

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха? Я так собі й думала: коби Михайло помирився з паном лісником.

7-ий вихід

Ті самі та Василина

Василина (*вбігаючи*): Суко!.. Гадино!..

ЧЕСНІ ЖОНИ

(закінчення п'єси)

Скільки ночей мій Гриць переспав у тебе?..

Юлина: Ха-ха-ха! Хіба кум Гриць спав, коли приходив до мене?..

Василина: Не смійся, бо!..

Юлина: Ха-ха-ха!.. Доганяє котел тигани, та оба на грани!

Василина: Замовч, повій!

Юлина: Ось, і знайшлась мені свята!.. Як тобі можна з паном лісником, так можна і мені з кумом Грицем!

Василина: Шльондро!

Юлина: Курво!

Василина: Гріховоднице!

Юлина: Розпустнице!

Василина: Булянд्रो!

Юлина: Ґайдо!

Василина: Обманщице!

Юлина: Міроносице!

Семениха (*хреститься*): Свят, свят еси, Ти, Господи!..

Гриць (*гикає*): Гик, гик... Г-г-годі! Вам тр-р-реба помир-р-ритись. Ч-ч-чи не добр-р-ре я кажу, Семенихо?

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха?

8-ий вихід

Ті самі і Михайло

Михайло (*входячи*): А що тут, сільські збори, чи вечорниці?

Гриць: К-к-куме, ми собі помир-р-ркували і думаємо соб-б-бі, мож-ж-же...

Михайло (*перебиваючи*): Ніяке може! (*До Семенихи*). Правду ви мали, Семенихо!

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха? А що трапилось?..

Михайло: Я побіг до пана лісника через городи, щоб перебігти Гриця. Думаю собі, мабуть, поторгую знову з паном...

Юлина: Тільки те й знаєш – торгувати!

Михайло: Ех, Семенихо, хитра ви жінка!

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха? Та кажіть, кажіть, Михайле!..

Михайло: Коли я добіг до середини города пана лісника, бачу під горіхом дві постаті.

Гриць: П-п-під тим стар-р-рим гор-р-ріхом?

Юрчик: Не перебивайте!

Семениха: Кажіть, Михайле, кажіть!..

Михайло: Коли побачив я під горіхом постаті, то...

Гриць (*перебиваючи*): П-п-під тим стар-р-рим?..

Василина: Замовч, Грицю!

Михайло: Подумав собі – все пропало! Бо постаті так розщипалися та стогнали, що, думаю, задушить Гриць пана лісника! Тоді підбігаю до горіха...

Гриць (*перебиваючи*): П-п-під той стар-р-рий?..

Юрчик (*сердито*): Тихо, Грицю!

Василина: Кажіть, куме, кажіть!..

Михайло: Зловив я Гриця за комір і так підняв його на ноги. – Бійся бога, Грицю, – кричу на нього. – Задушиш пана лісника! Коли придивлюся добре, та ж то не Гриць, а сам бирув, а на землі лежить пані Анничка...

Юрчик (*розлючено*): Що, що?.. Моя Анничка?.. Цього не може бути!..

Василина: Ха-ха-ха!.. Хіба твоя Анничка свята?..

Юрчик: Я застрелю його, я до суду його, я... я... я... (*Вибігає надвір*).

9-ий вихід

Ті самі, без Юрчика.

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха?

Юлина: І ти не торгувався з бировом?

Михайло: Хе-хе! З бировом торгуватись не посмів, але він сам до мене: «Даю вам, Михайле, на десять косарів, лиш не кажіть нікому!»

Гриць: А-а-а я з Гр-р-рицем не тор-р-ргував, мож-ж-же б і ми, куме...

Михайло (*сердито*): Чи ви торгувались, чи не торгувались, мене не обходить! Але коли йде мова про мій гонор, або торг, або сокира!..

Гриць: А-а-а мож-ж-же б ви, куме, бее-з-з-з кобили? Га?..

Михайло: А може б вас, куме, винесли звідси п'ятами наперед, га? Я говорив уже раз вам, щоб ваша нога не переступала через поріг моєї хати!

Гриць: Б-б-більш не пер-р-реступить! Ходімо, Василю! (*Виходять*).

10-ий вихід

Михайло, Юлина і Семениха

Семениха: Ну пора і мені, бо надивилась та наслухалась досить.

Михайло (*простягає Семенисі дві банкноти*): Беріть, Семенихо, бо як би ви не післали мене до лісника...

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха? (*Бере гроші і хреститься*). Хай вам, Михайле, Бог дасть здоров'я, бо розуму вам вистачить!

Михайло: Хитра ви жінка, Семенихо!

Семениха: Хе-хе, бачите, хіба я бреха? На добраніч вам!

Михайло: І вам на добраніч!

(*Семениха виходить, Юлина її проводить*)

11-вихід

Михайло сам

Михайло: Поза як бачу, в нас всі жони чесні нівроку! Гм, це добре!

ЗАВІСА.

Про сьогодні словами пророків...

«Бодай кати їх постинали – отих панів, катів людських...» Тарас Шевченко. Написано наче сьогодні – у момент нашої найбільшої розгубленості перед викликами історії, перед світовими кризами та катаклізмами і абсолютною нездатністю захистити уже навіть не себе, а бодай своїх дітей.

«А панство буде мудрувать, тюрми, палаци мурувать... І Візантійство прославлять... Та й більше бачиться нічого...» Отак пророче – знову глаголить Шевченко про наш час, про кризу політичну, економічну, духовну...

«Німець скаже: ви могли... Могли, могли...» Отак і ми біжимо, як не в Азію, то в Європу або Америку. І шукаємо інвестора як Божого спасіння, не розуміючи, що навести лад у своїй державі можемо тільки ми самі. І в нас є «Програма ЗЕТ» – програма відродження людської гідності, самодостатності, економіки України її Незалежності та механізми її втілення. Але вона нашим «обранцям, слугам, керманічам», «владі» не потрібна. Без цієї Програми вже недалекий той час, коли на Січі мудрий німець посадить картопельку, скупить нашу земельку. І нарешті запряже нас із вами до праці.

Наші «поводирі», для яких Україна – «хліб і кусень сала» (то вже Франко) уже двадцять років натхненно співають гімни, притискаючи одну руку до серця, а другою рукою перебираючи у кишнях доларові рахунки. А Шевченко знову гнівно насуплює брови: «...Ви любите на братові шкуру, а не душу...»

Мимоволі думаєш, про те «що має бути – того не минути». І наш національний Нострадамус передбачив оту круговерть, у якій ми самі будемо нищити одні одних і втратимо віру, і служитимемо ідолам, котрих самі ж і придумаємо, і тавруватимемо Шевченка, або ще гірше: не чути мемо його.

А інтелігенція, розгублена і потята, як сорока по кістку, буде заглядати у руки тому олігархові, котрий у пориві піару кине щось на розвиток культури чи громадського руху, а там хоч трава не росте.

І нічого дивного, що один із молодих львівських «кабінетних» псевдолітераторів, який тепер підняв голос проти Ліни Костенко, п'ять років тому сказав мені: «Маріє Степанівно, гроші не пахнуть...»

Гроші таки не пахнуть, а як пахне кров, як «пробити пану груди» (то вже Леся Українка)? «І потече сторіками кров у Чорне море...» – пророкує Шевченко...

Ще одні, національно надсвідомі, готові для інших – шаблюю наголо, і своїх трошити, і чужих; не розуміючи, що під їхні удари попадають найперше свої.

Залишається себе запитати: на якому

часовому відліку ми знаходимося: до тих рік, бо ж лилося їх чимало, як і сліз, у яких «країна може вся втопитися» (Леся Українка). Але – «що сльози там, де навіть крові мало...»?

А скільки нас уже винищено за роки Незалежної держави? Стало менше на 17 мільйонів, одинадцять (золотого цвіту нації) виїхало, втікаючи від злиднів. Нашими ж руками, «які нічого не крали», зруйнована економіка, промисловість, віра. На черзі – продаж землі.

Як треба було «попрацювати», щоб люди розучилися любити працю і землю, поважати один одного – «відцурається брат брата і дитини мати...» (Тарас Шевченко).

Тут вже включається ще одна зброя масового знищення – інформаційна... Секс, насильство, убивство – про це кожен день із витонченою наглістю повідомляють нам із екранів.

А де ми, письменники? Хіба не Шевченковими спадкоємцями виступаємо? Чи не нам на шию накинуто інформаційний зашморг? Чому луганські письменники не знають творчого доробку закарпатських, а херсонські – львівських... Кому вигідна ця ізоляція?

Уже і Шевченка міряємо на свій копил, приміряючи мов «чумарку з дідівської скрині». І повторюється часове колесо історії: «хатку поставим, уділимо отчого неба, тихо поплачемо об тім, як були козаки...» (Борис Олійник).

І всі ми, нащадки Шевченкового Духу, помалу вигибаємо. Руками своїх же запроданців нищимо нашу духовну цитадель – Національну спілку письменників України. Загнані у резервацію, вимираємо помаленьку.

«Справа не в тих, хто знищує «біомасу» та Україну, а в тих, хто їм не заважає».

А у крамницях – модифікована їжа як різновид біологічної зброї. Доведено, що пацюки, котрих годують чіпсами, здихають за місяць. А замість слова на щодень – як хліба насущного – виставляє роги пластикові, модифіковані, насаджені...

Щоб жить – ні в кого права не питаюсь.

Щоб жить – я всі кайдани розірву.

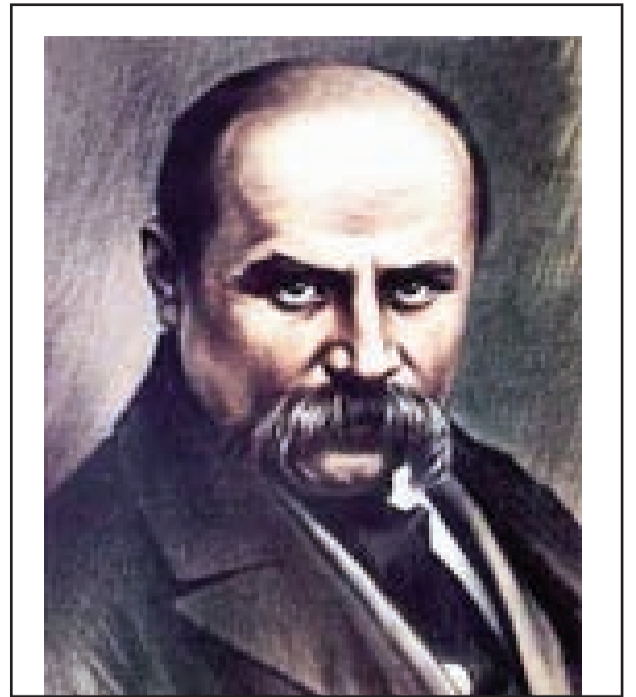
Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу.

1943 рік, Павло Тичина

І знову слухаємо Шевченка: «Кайданами міняються, правдою торгують...» – це вже про нас із вами – покірних, розгублених, озлоблених. «Оглухли, не чують...» – розривається душа на перехресних стежках історії.

Але навіть на найскладніших витках часової історії ми не віддавали своїх земель, розуміючи, що тільки у єднанні сила. Так і Шевченко заповідав: «Обніміться, брати мої, молю вас, благаю...»

Як людина, яка стояла біля витоків нашого державотворення; бо ще 1988 році, будучи завучем Львівського педагогічного училища, я була одним із авторів, які написали Концепцію національної школи, не приймаю страшних закликів Василя Шкляра щодо руйнування державної цілісності України. Що це – провокація? Недолугість?

Виконання замовлення? Чи кримінал?

Крим, Донецьк, Луганськ та всі інші є єдині... Можливо, комусь, нас легше знищувати, спочатку розірвавши на частини. Я ж впевнена, що і Луганськ, і Крим, і Харків, і Донецьк віддасть не тільки життя за нашу єдність, а найперше – працю. Бо тільки спільна праця є творячою. «Роботящим умам, роботящим рукам перелого орать...»

Мені не зрозуміло, чому Національна спілка письменників України за останні роки жодного разу не брала активної участі в обговоренні творів українських письменників, представлених на здобуття Шевченківської премії, не шукала конструктивної фахової співпраці із Шевченківським комітетом.

...Слово ж має сильнішу силу, аніж зброя; бо воно вічне.

Як Шевченко, як Україна...

Марія ЯКУБОВСЬКА, Київ

Шевченка вшановують задунайські українці

Весняного місяця березня всі українці, де би вони не проживали, відзначають різними культурними заходами річницю народження генія, пророка і найбільшого поета українського народу Тараса Шевченка.

Важливо, що його слова із «Заповіту» збулися:

«І мене в сем'ї великій, /В сем'ї вольній, новій, /Не забудьте пом'янути /Незлим тихим словом».

І українці Добруджі, нащадки запорозьких козаків, кожного року відзначають річницю великого Кобзаря.

А почалося святкування українського генія у селі Мурігйол (повіт Тульча), де проживають українці, які дуже люблять українські пісні і українську культуру.

Муругіль – єдине село повіту, де вивчається українська мова по групах учнів

завдяки викладачу української мови, відбулася культурна програма до 197 річниці від дня народження Тараса Шевченка.

Це свято відбулося 15 березня в Муругільській школі в присутності учителів, викладачів, учнів і батьків дітей, які вивчають українську мову.

Почалося святкування представленням на екрані слайду в програмі «Power Point»: «Про життя і творчість Тараса Шевченка».

У продовженні вокальний і танцювальний гурти «Дунавецькі козачки» під проводом викладача української мови Штефана Лупшака виконали ряд пісень на слова Тараса Шевченка: «Реве та стогне Дніпр широкий», «Плавай, плавай лебедонько», «Ранок», «Тече вода із-за гаю», «Вітре буйний», «Нащо мені чорні брови», «Заповіт», «Думи мої, думи мої».

Кожного разу, коли відмічається це свято, учні з Муругіля з нетерпінням чекають його.

Маємо приклад багатьох учениць, які, коли наближається місяць березень, питають викладача: коли буде Шевченко, а де будемо відмічати, а хто приїде з Тульчі. Навіть і випускники минулого року цікавляться святом.

Коли відмічають річницю Шевченка, відбувається щось надзвичайне у серці кожного українця і відчувається позитивна енергія, яка кожного разу підносить дух українця і оживляє бажання бути українцем, бути гордим за своє коріння і не цуратися свого походження.

Тарас Шевченко заслуговує того, щоб був спом'янутий всіма українцями, бо просвітив його словом, пророкував визволення селян з кріпацької неволі і підняв українську мову на рівень високої культури.

Кожного разу, коли відмічатимемо річницю народження Тараса Шевченка, будемо воскресати його виконанням віршів і пісень на його слова.

Штефан ЛУПШАК,
викладач української мови

«Не забудьте пом'янути»

Березень місяць особливий для українців всього світу, бо тоді вони відзначають день народження великого сина України Тараса Шевченка і шанують його пам'ять.

Ім'я його пролітає через моря й океани і несе українцям звідусіль слово правди.

Знаємо, що Бог сотворив світ, але знаємо і те, що Шевченко сотворив удруге український народ.

В його творчості вперше відгукнулися народність, боротьба за волю і правду. Горю народу випилося в поезіях.

Шевченко зупинився особливо над долею дівчини-сироти, жінки-матері. Такі твори, як «Катерина», «Наймичка», «На панщині пшеницю жала», «Тополя» зворушили серце читачів. Вірші Шевченка і сумні, і веселі, гарні і надійливі, як життя. Наш Кобзар грає на своїй кобзі, словами і мелосом від-

творюючи всю історію України, бо його поезія – це життя України, українського народу. Поезія «Заповіт» була перекладена на численні мови світу. Говорячи про його життя, згадаємо поезії, написані в потемку і при свічці на засланні.

Я мрію про те, щоб українці – учні, дорослі, люди старшого віку любили, вивчали і знали Шевченка. За мого учнівства, хоч і не було «Кобзарів» для кожного, майже не було учня, який не знав би там хоч одну строфу із «Заповіту», «Думи мої». Учні змагались один перед одним вивчати вірші поета, любили їх.

Поезії, пісні на слова Шевченка звучали по всіх школах, було змагання між класами.

Україна – край, земля безсмертного Тараса, яка дала світові генія. Великий Гете писав, що хто хоче зрозуміти поета, повинен іти на його батьківщину, а в світовій літературі важко знайти поета, який був би так міцно зв'язаний з своїм народом, як Шевченко. Шанувальники творчості Шевченка кожного року приїжджають у той чудовий край. Щасливі ті, котрі мають нагоду залишити там квіти. Піднімаються гранітними сходами на Тарасову гору тисячі і тисячі людей з усіх кінців планети, щоб вклонитися генію українського народу, бо слово його і сьогодні живе.

«І на оновленій землі/ врага не буде, супостата/ а буде син і буде мати/ і будуть люди на землі».

Анна БЕРЕГІЙ

Свято Шевченка у Готлобі

*І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.*

Вже третій рік від заснування організації СУРу у банатській комуні Готлоб у рамках березневих свят українці відзначили річницю народження Тараса Шевченка, пророка українського народу.

Організатором свята виступила сурівська організація під проводом її голови Одоті Корнищан. У програмі були: біографія і творчість Шевченка, пісні та вірші поета.

Автор цих слів представив життя і творчість великого Кобзаря.

Пригадав, що Тарас Шевченко народився 9 березня 1814 року в сім'ї селянина-кріпака. Сумне дитинство кріпацького сина минуло в селах Моринці і Кирилівці на Звенигородщині. На десятому році він залишився круглим сиротою. Був у наймах, в науці у «п'яного дядка», пастухом громадської череди, «козачком-служкою» у пана Енгельгардта. Талановитий і сміливий хлопець рано зазнав кривд і знущань.

1831 року Енгельгардт переїхав у Петербург, привіз туди й Шевченка. Наступного року пан хоче зробити з Шевченка власного художника. 22 квітня 1838 року Шевченко був викуплений з неволі. Ставши вільним, Шевченко вчиться в Академії мистецтв, починає писати вірші.

1840 року вийшов з друку його безсмертний «Кобзар», – книга, яка відкрила нову сторінку в історії української літератури. Понад десять років Шевченко був відірваний від рідного краю.

1843 року йому вдалося здійснити подорож на Україну. Поет побував у Києві, об'їхав міста і села Київщини, Чернігівщини та Полтавщини. І скрізь він бачив одні і ті самі картини: безправність, тяжку працю покріпаченого селянства.

Повернувшись в 1843 році в Петербург, поет пише поему «Сон», спрямовану проти царизму.

Пише поеми «Кавказ», «Сретик» та інші твори. Чим більше росла слава поета на Україні, тим більше непокоїлась поліція.

У квітні 1847 р. поета заарештували і без суду засилають на десять років, заборонивши йому писати й малювати. На засланні, ризикуючи життям, пише вірші та малює.

У вересні 1857 р. повертається з заслання і 1858 р. прибуває до Петербурга. В останні роки свого перебування в Петербурзі Шевченко віддається не тільки літературній праці, бере участь у виступах на користь недільних шкіл, приступає до створення українського букваря.

Поетична слава Шевченка переходить межі Росії ще за його життя. Нині твори Шевченка виходять величезними тиражами українською та багатьма мовами світу.

10 березня 1861 року не стало поета, його вбив царизм, що знищив його здоров'я, на засланні.

Похорон поета перетворився на демонстрацію. Труну з тілом поета везуть на Україну.

10 травня 1861 року Т.Г. Шевченка поховали на Чернечій горі у Каневі.

Вічна слава поетові, що вийшов з народу й віддав усе своє життя, свій талант на службу трудовому народові.

Слава тим, хто допомагав поетові за його життя, в його важкій нерівній боротьбі!

Честь і слава вільній Україні!

Дальше в Домівці Суру під проводом Одоті Корнищан українці проспівали: «Думи мої, думи мої», «Реве та стогне Дніпр широкий». Алекс і Аді Корнищан прочитали кілька віршів з «Кобзаря»

* * *

Так само ми відсвяткували «День Жінки». Разом сіли на спільний обід, спонсорований кількома українцями. Спочатку обговорили весняні роботи, які наближаються, а опісля гуляли і веселилися до пізньої ночі.

Вкінці автор цих слів запропонував, щоб кожного року відзначати ці два свята.

Всі були згодні.

Микола КОРНИЩАН

«Свято рідної мови»

Нині, відповідно офіційним статистикам, більше половини мов світу є в небезпеці зникнути. Стривожені цим феноменом, держави, які є членами ЮНЕСКО, зобов'язалися допомогти відновити багату культурну різноманітність за допомогою підтримки мов як способу спілкування та порозуміння між народами.

Тому на Генеральній Конференції ЮНЕСКО з 17 листопада 1999 був проголошений Міжнародний день рідної мови з метою підтримувати знання і користування рідних мов, насамперед мов етнічних груп.

Починаючи з 2000 року, день 21 лютого відзначається як Міжнародний день рідної мови. З цієї нагоди організуються культурні, наукові, літературні події, які підкреслюють роль рідної мови в зберіганні культурної скарбниці народу, але і найефективніший спосіб відкриття універсальних цінностей.

Українці Румунії почали святкувати цей день з 2008 року. Тоді шкільний інспектор Лучія Міжок звернулася до СУРу з пропозицією організувати в Сучаві конкурс на таку тему. СУР був згідний, і так народився перший випуск конкурсу «День рідної мови». Стало партнером цієї події Генеральне Консульство України в Сучаві.

Минулого року Анка Штюбіану, викладач української мови, та Лакріміоара Григорчук, учителька, застосували в конкурсі виховні проекти Міністерства освіти. Проект став переможцем, так що, починаючи з цього року, конкурс «День рідної мови» вписаний Міністерством освіти в Календарі виховних подій.

19 лютого у приміщенні Дому Польського у Сучаві Повітовий шкільний інспекторат, загальна школа с. Балківці і Союз Українців Румунії організували «День рідної мови». Брала участь діти, які вивчають рідну мову у школах Балківців, Слобозії-Гранічешть, Бродини, Негостини, Палтіну, Мілішівців, Качіки, Михайлень, Вашківців, Шербівців, Калинешть-Єнаке, Молдови Суліци, Калинешт-Купаренку, Киндешт, Ізвоареле Сучевей, Чумерни.

Радівці прийшли з учнями Національного Коледжу «Еудоксіу Гурмузакі», Технічного коледжу, Коледжу «Самоїл Мотреску», а Сучава з учнями Національного коледжу «Міхай Емінеску» та теологічного Семінару. Місто Серет було представлено учнями загальної школи «Петру Мушат» та коледжу «Лацку Воде».

Підготували учнів викладачі: Анкуца Штюбіану, Лакріміоара Григорчук, Джорджета Штефан, Віоріка Негура, Іліє Савчук, Лучія Міжок, Лоредана Процюк, Антонета Кідеша, Делія Мартіняк, Марія Загарія, Діана Фрасинюк, Нарчіса Плекан, Мірабела Карпьяк, Естера Полічук, Надія Бойчук Лазар, Кармен Крешмар, Віоріка Величко, Юліана Ватаманюк, Іларія Пушка, Віоріка Афлорей, Елена Мітітел, Корнел Драй та священики Микола Николаїшин і Валентин Арделян.

Конкурс мав чотири проби:

- етюд «Українська мова у моїй школі»;
- літературна творчість: поезія та проза;
- національний костюм;
- артистичний момент.

Членами журі конкурсу були: Аспазія Регуш-Сесерман – голова, Іван Кідещук, Коля Курилюк, Дмитро Шведуняк, Міхай Кобзюк, Лакріміоара Григорчук.

Згадаємо і партнерів медія конкурсу: Телебачення Ужгород-Україна, ТВ Буковіна-Сучава, Радіо Голд Радівці, ТВ Радівці, Радіо Ясси, Радіо Романія Інтернаціонал, Край Ноу, Моніторул де Сучава, Септемена сіретяна, «Український вісник», «Куріерул українян», «Вільне слово», «Наш голос», «Дзвоник».

Конвалія ГРИГОРЧУК

Шановний Пане Михайле Михайлюк!

Перечитав кілька разів Вашу статтю „Український вісник“ – газета всіх і для всіх українців“ (У.В.; №1-2 (січень) 2011р, ніби мав вивчити її напам'ять, щоб «зачарувати» якусь аудиторію, або переслідувати якісь ідеї, що наверхлись на думку.

Після останнього перечитання «прилипло» до душі речення:

«Я давно шукаю таких (тобто молодих журналістів), але їх не знайти навіть із ліхтарем серед білого дня.»

Чому «прилипли»? Бо я десь чув такий вираз, але в іншій формі.

Ландаючи не раз з покійним нашим паном Юрієм Ракочем (сповнилося 103 роки від дня його народження) десь поблизу Прункулового лісу, балакаючи про всяку всячину, раптом Юрій Ракоча сказав:

– Ти чув дещо про цинічного грецького

Весняний настрій

філософа Діогена із Сінопе (412-323)?

– Ні, – відповів я!..

На мою наївну відповідь учитель Ракоча мовив: – Дивись у грецьку міфологію, бо там легенда каже, що «він жив у бочці, а ходив і у видимий день із запаленим ліхтарем, шукаючи справжньої людини».

Моє скромне спостереження: «І Ви, Пане Михайле Михайлюк, і Пан Юрій Ракоча,

колись напевно читали міфології різних народів, а коли було потрібно, видобували із скриньки «забутої культури».

Шановний Пане Михайлюк, і стаття, і Ваші твори, так як і Пана Юрія Ракочі та і всіх справжніх творців, з'явилися на основі культури і тому мають цінність.

Цими кількома рядками, думаю, що не зігрієтесь, але все ж таки відчуєте поблизу теплесенько-весняний подих Природи.

**З глибокою пошаною
Юрій ХОМ'ЮК**

П.С. Щиро дякую за «Березень-берези...».

Дякую Богам, що поміг і цього року згадати нашого мученика Юрія Ракочу.

А багато з його «катів» ще ... дихають, бо вони мають власне «мистецтво» притаїтись у будь-якім суспільстві.

Та не лишень... дихають, але ще і «вибрикуються», як весняні ягнята на зеленій травці толоки.

Спортивна Негостина

Як я вже не раз писав, Негостина є центром української культурної діяльності у Сучавщині, яка почалася у повоєнні роки, точніше в 1949 р.

Водночас моє рідне село було і центром спортивної діяльності на Буковині. Перші початки спорту в Негостині почалися з футболу. Перший справжній футбольний м'яч в Негостині мав Валді, син німця Шмідта, який був власником млина у самім центрі села, який згорів, але не пригадую собі котрого року.

Змагання відбувалися на толоці, де тепер знаходиться новий будинок Негостинської школи. Воріт не було, та і місце змагання не було позначене. Замість справжніх воріт, були ставлені взуття, одяга на 7 м. одна від одної.

В 1949 р., коли засновується в Румунії Комітет з фізичної культури і спорту, негостинець Дмитро Григорчук (Митрик

Змагання з бігу – 100м

Парашчин), розумна і талановита людина, був покликаний до Бухареста для підготовки на спортивного активіста. Після шести місяців підготовки повертається і працює спортивним активістом в районному Радівецькому комітеті фізкультури і спорту.

Так як Негостина гордиться покійним Дмитром Арічем, засновником української культурної діяльності на Буковині, так і спортивна діяльність розвивається в Негостині завдяки покійному Дм. Григорчуку. Тому що село Негостина у центрі має велику толоку, Дм. Григорчук в 1951 р. з допомогою учнів Серетської школи та студентів в літні канікули відмежовує футбольне поле. Як районний спортивний активіст, привозить до Негостини нові спортивні матеріали і засновує спортивну асоціацію «Реколта» («Урожай»). Перший футбольний матч відбувся між негостинською командою «Реколта» та командою з Мілішівців. В той час це було велике свято для негостинців, а матч закінчився 10-0 на користь негостинців. Треба підкреслити, що 6 м'ячів забив у ворота

мілішівцян спортивний активіст Дмитро Григорчук. Хочу пригадати кількох футболістів, які сприяли цій перемозі. Це покійні Євген Григорчук (Брідяга), Дмитро Григорчук (Митрик Парашчин), Дмитро Григорчук (Туник-шнаyder), Василь Кідеша (Стирчан), Михайло Федюк (Ганько Тачишин), Іван Бузик, Іван Шовкалюк. Нова негостинська команда «Реколта» бере участь у районному футбольному чемпіонаті. За якийсь час настають зміни у футбольній команді, до якої входять молоді футболісти Михайло Волощук (Ганько), який володів великою швидкістю і сильним ударом по воротах, Євген Григораш (Спартак), сильний як дуб, удар його страхав всіх голкіперів, Віктор Григораш (Тіка), який ніколи не втомлювався, Коцьо Фрасинюк (ноги, як залізо), Микола Майданюк, Михайло Федюк, Іван Григораш (Янцага), Євген Шовкалюк (Буян), Віктор Григорчук, професор Янош Валеріян, який був і тренером негостинської команди. Професор грав знаменито крайнім нападаючим і мав дуже сильний удар лівою ногою. На футбольній зустрічі до Радівців ми їхали двома возами, а як верталися, то, переїзджаячи через негостинську ферму, рвали собі зеленого гороху, бо були голодні, як вовки. Треба признати, що проф. Янош Валеріян дуже багато зробив для негостинської команди «Реколта», підготував багато футболістів, які пізніше грали в Серетській команді «Реколта». Це Євген Григораш, Віктор Григораш, Коцьо Фрасинюк, Микола Майданюк, Мірча Абрам'юк.

В дуже дружніх умовах відбувалися товариські матчі між Негостиною та Серетом – раз на негостинському полі, а другий раз на серетському стадіоні. Після цих товариських матчів відбувалися так звані бенкети і забави. Ніхто з негостинців не може забути той момент, коли проф. Янош Валеріян запросив до Негостини команду «Динамо» з Фалтічен, яка грала у вищій лізі. Для цієї зустрічі Янош Валеріян викликав на допомогу свого брата аж з міста Арад, який грав у лізі А. Майже всі негостинці і багато

Волейболісти

Негостинська футбольна команда

серетських любителів футболу були на цьому матчі, який закінчився з рахунком 6-4 на користь «Динамо» Фалтічени.

Другий вид спорту, який розвивався в той час в Негостині – це волейбол. Спочатку волейбол завели учні Серетської школи Дмитро Григораш (Туці), Василько Григораш (Адичка), Микола Клим, Віктор Кідеша, Вася Федюк, Микола Майданюк, Михайло Федюк та інші. Відміряли волейбольний майданчик, закопали стовпи, але не мали сітки, бо не було де купити і тому під керівництвом Миколи Кліма сплели її самі. Відтоді щоденно в Негостині грався і грається у волейбол.

Перші успіхи з волейболу я здобув в 1958

Стрибання у довжину

р., коли завоював III-те місце по Молдові з учнями негостинської школи. Це змагання відбулося в Яссах. В команді брали участь Євсебій Фрасинюк, Іван Боднар, Іван Фрасинюк, Віктор Кідеша, Віктор Шовкалюк, Дмитро Федюк, Мірча Григораш, Василь Абрам'юк.

Після 1960 р. заводиться в школі гандбол, але і легка атлетика розвивається дуже швидко, а головно метання списа, яким займався проф. Іван Боднар. Його атлет Даніел Гарисим'юк завоював перші місця на змаганнях.

В Негостині і далі буде розвиватися спортивна діяльність, бо є кому займатися нею. Зараз в селі перебудовується стадіон. Хочу закінчити цей матеріал ще раз згадавши Дмитра Григорчука як засновника спортивної діяльності в Негостині, котрий нам, юнакам, прищепив любов до спорту. Завдяки йому я вибрав професію фізик-культурника. Негостина є прикладом на Буковині щодо спортивної діяльності. Негостина горда і тим, що має п'ять викладачів фізкультури.

Микола МАЙДАНЮК
Фото автора

Сучасне гуцульське село

Доля визначила гуцулам жити і працювати у зонах Карпатського регіону, який має свої природні й кліматичні особливості. Недарма одні пришельці кажуть: «У вас шість місяців зима, а решта холодно». Ці особливості позначаються на життєвих буднях корінних жителів та організації роботи органів влади, соціально-культурних установ. Гірські населені пункти цього регіону мають особливий, некомпактний характер розселення. Більшість горян мешкає у віддалених від центру громадах, важкодоступних гірських присілках. Наприклад, в громаді Ульма окремі населені пункти розташовані від адміністративного центру на відстані понад 20 км, а до окремих присілків – ще далі.

В Румунії існує закон так званих «нестриятливих зон». На жаль, цей закон не діє і в нашій зоні. Знаю, що на Україні діє Закон «Про статус гірських населених пунктів». Маю пунктуальні інформації, що дві статті цього закону виконуються: підвищення заробітної плати на 25 відсотків працівникам бюджетної сфери та пенсій на 20 відсотків.

Румунське законодавство не передбачає ніякі пільги для гірського населення. Це створює труднощі в

забезпеченні населення необхідними медичними, освітніми, житлово-комунальними послугами на місцевому рівні та зумовило зменшення мережі відповідних закладів та численності складу компетентних працівників. Конкретно, тому 15-16 років учителі Ульми одержували на 50 відсотків вищу зарплату, бо наша місцевість ізольована, в одних школах громади Ізвареле Сучевей це підвищення досягало 80%, а тепер дають кілька процентів. Пам'ятаю, що й під час комуністичного режиму учителі ізольованих сіл одержували підвищену зарплату.

Глобальна проблема для гірських населених пунктів – це майже щорічні стихійні лиха, спричинені буревіями, зливами, снігопадами, що завдають економіці громади мільйонні втрати.

Місцеві бюджети неспроможні покривати збитки від стихій, а Державний бюджет не забезпечує надання цільових коштів на їх покриття.

Абсолютно неприйнятними для гірських місцевостей є положення бюджету, які базуються на формулі «на одного жителя», «на одного учня» і не враховують додаткові затрати, зумовлені специфічними умовами Карпат. Тут втрати на ogrівання шкіл більші, ніж в низовині, де тепліше, села розсіяні горами, не існуючи умов для створення класів із 25-30 учнів, немає доступних доріг для автотранспорту дітей. Так сталося, що в нашій комуні в минулому шкільному році розснували дві чотирирічки, комасували паралельні класи, скасували деякі адміністративні норми. В цих умовах заощаджено понад півмільярда леїв (старі гроші), котрі забрали до центрального бюджету. Тоді де децентралізація та автономія, про які центральні керівники щодня споминають?

Життєвий рівень горян значно нижчий від умов проживання мешканців рівнинних районів. Ці проблеми характерні не лише для гуцулів, а для всіх гірських поселень.

Правда, за останні двадцять років господарям повернули ліси. Одні з них, порушуючи закон, вирубали одержаний ліс, продали так званим «патронам» за незначні гроші. Розумні газди користуються і по сьогодні лісом в рамках закону. Уточнюю, що ділянки лісу, котрі в останні роки перейшли в приватну власність, невеликі, бо переважна частина лісу залишилася на території покійного Радянського Союзу. Таку ситуацію створила історія після Другої світової війни.

Гуцули під час воєнних подій і встановлення нового кордону втекли від московських окупантів, покинувши господарки, котрі попали в руки новому «хазяїну». Втеча гуцулів із своїх господарок виправдана, бо їх ждав Сибір із своїми концтаборами.

Гуцули, і не лише вони, живуть сподіванням, що з боку держави будуть надані гарантії щодо соціально-економічного розвитку гірських населених пунктів. До цього часу ця надія не сповнена. Землеробство та вирощування худоби занепали, а лісорубство знищено.

Наприклад, в Ульмі 20 років тому було 2700 штук великої рогатої худоби, а тепер тільки 1778; свиней із 780 голів дійшло на 170, а число овець зменшилися у 4 рази. Щодо лісорубства – це просто трагедія. Для вирішення елементарних життєвих проблем гуцул, котрий має шматок лісу, з боєм рубає смереку, вирощену і збережену дідами. А чи буде що продати завтра, куди йти, з чим? Ці питання, якщо не зміниться ситуація, залишаються з дуже песимістичними відповідями. Поки що виходу знайти трудно. В селі є державний ліс. Його вирубують поварварськи. Нові «патрони» не дотримуються ніяких норм Лісного закону. Всі вирубують ліс, але ніхто не насаджує. Якщо 20 років тому в селі було понад 600 лісорубів, тепер є 30-40 робітників, і ті випадкові, без ніяких соціальних прав.

Знаю дуже добре економічну і соціальну ситуацію багатьох гірських сіл. Люди рятуються, як можуть. Молодше покоління виїхало і працює в Іспанії, Італії, Англії, Австрії, Кіпрі та в інших державах Європи. З нашого села понад 100 осіб щорічно працюють по 2-3 місяці як землероби у Німеччині і таким чином рятуються. Вже багато молодих сімей із дітьми осіли в Іспанії, Італії, Англії та Ірландії. Вони мають офіційну резиденцію в цих державах. Взагалі, чоловіки працюють будівельниками, а жінки в різних сферах обслуговування. На жаль, закінчити факультет і стати слугою, виконувати різну принизливу роботу, по-моєму, не надто приємно, хоч працювати – це не сором.

Не рятує і трудова міграція зі всіма наслідками.

Вихід із цієї ситуації – економіка. Економіку обманути неможливо, потрібне грамотне регулювання ринку та участь держави, як одного з його учасників. Рубка лісу для виживання не вихід.

Все ж такі горяни живуть сподіваннями, що і з боку держави буде надано підтримку і гарантії щодо належного соціально-економічного і культурного розвитку населених пунктів цього регіону.

Юрій ЧИГА

Часто зустрічаю прекрасну дівчину, чудесну рожечку, ученицю Х-го класу серетського лицю Анну-Марію Кірнечук.

Таких дівчат, гарних і розумних, як Анна-Марія Кірнечук, я, як поет, люблю приголубити сердечним словом, заквітчувати їх щонайкращими квітами душі, щоби вони у своїй красоті не відчувалися самі, а щоб бачили, що біля них є письменники, є художники, поети і журналісти.

Хотів би, щоб Анна-Марія відчула, що її люблять люди високої культури.

Дівчина вповні заслужила цієї високої шани...

Я рад, що Негостина має таку гарну дочку, таку талановиту дівчину.

Вона свій талант проявила біля подгруддя генія України, поета Тараса Григоровича Шевченка в Негостині, коли з своєю подругою Аліною Григораш представляла програму на великім святі, і це не лише в рідному селі, але і в домі культури Серету.

Письменники з Бухареста – Михайло Михайлюк, Микола Корсюк, Михайло Трайста, всі гості бачили Анну-Марію і напевно оцінили її голос, здібність і талант.

Цю дівчину бачив і поет-герой славної України Іван Драч, який сказав: «Негостина має дуже, дуже красивих дівчат – це прекрасний квітник чарівного негостинського врожаю, це велика радість для батьків і для нас. Радий, що в такому чудесному і такому пісенному квітнику можна полюбуватися такими яскравими квітами-україночками, як Анна-Марія».

Про таких дівчат, як вона, серце заставляє писати, щоб і закордонні українці знали, що десь на Буковині, в українському селі Негостині, живуть і ростуть, вчаться і цвітуть такі милі і розумні дівчата, як Анна-Марія Кірнечук.

Вона чиста, як біла лілея, як гірська чічка, яка красується під безмірним небом.

Хотів би всім читачам сказати, що недаремно хвалю цю золоту дівчину, бо все, що пишу, і все, що озолочую словами, не є плід уяви.

Навколо цієї дівчини «кружеляють» слова негостинців – слова добрих людей, які завжди знали як треба поважати і любити цілим серцем своїх дівчат, дочок.

Я все це бачив тут, у Негостині, і радісно пережив все.

Негостина ще не збідніла талантами або красою.

Анна-Марія Кірнечук народилася з цими господніми дарами, щоб краса в Негостині не мала кінця.

Анна-Марія – це мов та чудова ліра, як лоскоче своїм мелодіями душу, людські суми і печалі, і, як бачу, дівчині вдається навіть і поглядом ошасливити односельців.

Негостинська чарівна квітка

Хіба не дар Божий осяє цю дівчину, не дар Божий обняв її своїм промінням?

Годиться подякувати її батькам – Лучії і Георгію Кірнечукам, що так гарно зросли свою донечку, яка своїм талантом допоможе посприяти, щоб Негостина яскрава і пишлася своїми дівчатами.

Годиться подякувати і Всевишньому, що з свого квітника, свого квітучого царства подарував матері Лучії і батькові Георгію таку квітку, щоб росла, процвітала, любила правду і науку, любила віру, Бога, була ведуча різних культурних дій.

Як художник, я завжди бачу цю дівчину у віночку з живих квітів і в українській вишитій білій сорочці, тому що вона любить так одягатися.

Жодна сила тьми і зла не змогла би повернути цю україночку на хибну дорогу. Я переконався не тільки щодо Анни-Марії, але й інших негостинських дівчат, які люблять українську культуру, пісні українські, українську

музику, твори Великого Кобзаря, героїв України, їхню боротьбу за незалежність, люблять могутнє серце України.

Негостинці знають, що Україна – могутня держава, пісенна країна, перед якою кожне українське серце припадає поклонитися, як Божій Матері.

Я те ж саме роблю, бо і в мене, як і в всіх українців, як і в Анни-Марії, у грудях українське серце.

Дивлюсь крізь розлогі старі лити на Анни-Марії дім, і серце від радості співає, бо в її домі порозуміння, повага щось святе, як дають мені наснагу писати про невичерпні джерела негостинської краси, писати про таких людей, які своїм ділом і талантом увічнюють наш рід, українську родину.

Анна-Марія любить рідне село, свій новий дім, добрих батьків, свою вузьку вуличку, на якій поблизу її хати бузьки зробили гніздо. Вона рада їм, бо коли повертаються із теплих країв, кружеляють трішки над її хатою, поклепають дзьобами і сідають в своє гніздо, як царська сім'я на золотий престол.

Цього року напевно бузьки здивувалися, побачивши дівчину, бо цієї зими Анна-Марія підросла, на плечі спадає хвилями м'яке чорне волосся, яке досягає, як кажуть, до пояса.

Біля її дому бринять бджілки, незабаром повернуться до своїх гнізд і ластівки, заспівають солов'ї, яблуні наберуть в свої крони весняного повітря, а також груші, горіхи, сливи, барвінок розцвіте під вікном, рожі розцвітуть, і сусіди зможуть побачити Анну-Марію, яка під вишнями, в холодочку, вивчає щоденно уроки.

Батьки її виростили в дусі доброти і любові до ближнього.

Навчили не встидатися села, навчили любити добре діло, бути чесною і шанувати старше покоління, працю і науку, не зрікатися рідного.

Анна-Марія, могла би стати фотомоделлю, бо дуже-дуже гарна на вроду-висока, обличчя, як кажуть, мов намальоване, оченьки прекрасні, волосся також, але вона не бажає цієї слави.

Вона мріє стати викладачем, виховувати молоді покоління.

Я певний, що про Анну-Марію не тільки я, але й майстри пера будуть писати.

Коли бачу її у легкому платті з квітчастими візерунками, мені здається, що вона подібна до красивої пташки, яка злітає з червоної калини, перелітає Негостину вздовж і вшир, потім сідає під кожне віконечко, щоб побажати втомленим людям доброго ранку, доброго дня, побажати їм блаженного здоров'я, тепла і щастя.

Михайло ВОЛОЩУК

Іван учится по-англійськи

(гумореска)

Раптом двері відчинились, і в нашій хаті з'явився Іван. Ми всі були раді, тому що він давно не був у нас.

– От хто прийшов! – сказав тато.

– Сідай з нами, Іване, ми раді гостю, – запросила мама.

– А ти чому, Іване, так давно не був у нас? – запитав тато.

Іван глянув на всіх і відповів:

– Не був у вас, бо англійську мову вчив, ось що я робив. Петро ледве не заплакав. Він цілий час грався з хлопцями і дуже мало вчився.

Ось, Іван час не тратив. Він вчився англійської мови і тепер, можливо, зможе переписуватися з англійськими учнями, читати англійські книжки!

Петро відчув сором, а тут мама сказала:

– Петре, бери з Івана приклад.

– Молодець, – сказав тато.

– До нас в гості приходив студент Василь. Він кожного дня мене вчить. Вже майже три місяці я вчуся англійської мови, – уточнив Іван.

– А трудна англійська мова? – запитав Петро.

– Дуже! Просто біда. Я ослаб на двісті грамів.

– Чому ти, коли прийшов до нас, сказав «добрий день», а не привітався по-англійськи? – запитала мама.

– Я «добрий день» ще на вивчав, – виправдався Іван.

– Іване, навчи мене, як по-англійськи буде «один, два, три».

– Я і цього ще не вивчив.

– А чого ти навчився за три місяці? – зацікавився Петро.

– Я знаю, що по-англійськи «Іван» означає «Джон».

– Правда, так воно, – підтвердив Петро. – Ну, а що ти ще знаєш по-англійськи?

– Більше нічого, – засоромився Іван.

Алекс КОРНИЩАН
учень Х-го класу

ЯКА ПОРА?

Все у зелені довкола:

Пасовище і поле.

Мчать струмочки до ріки,

Ліплять гнізда ластівки.

І в сороки новина,

Сповіщає всіх вона:

Наближається ВЕСНА!

Сидір, Мизір та
Каленик

Та поставили куренки
У куренку сидять
По варенику їзять.

Гулі-гулі-
Такі очі, як моргулі,

Лічильки

Чинки-чинки,
Такі очі, як мисчинки,
Чайка-чайка,
Такі очі, як горючка.

Павлику, равлику,
Звістав роги
На чотири стогни:

Тобі два, мені два –
Поділилось обидва.

Раз, два, три, чотири,
Мене грамоті учили –
І читайть, і писайть,
І на коню скакають.

Одинчик,
Дробинчик,
Поїхали по зайчик,
Одно, два, п'ять.

Ходить бусол по болоту
Кличе хлопців на роботу.
Хлопці кажуть – не хочу!
Бусол каже – заплачу!

Три Берізки

Слова Івана КОВАЧА

Музика Юрія ПАРАЩИНЦЯ

Andantino

Voice 1

Три бе-різ - ки, Лише три бе-різ - ки' Виги-нають

Voice 2

Три ----- Лише три бе-різ - ки Виги-нають

1

при до-ро-зі Ве - чір. Три бе - різ - ки, Лише три бе-

2

при до-ро-зі Ве - чір. Три бе - різ - ки, Лише три бе-

13

1

різ - ки Співають бі-лу пісню но - чі. чі.

2

різ - ки Співають бі-лу пісню но - чі. чі.

19

1

Три бе-різ - ки, Ли-ше три бе-різ - ки, мов о - чі в хма- рі блу-

2

Три ----- Лише три бе - різ - ки, мов о - чі в хма - рі блу-

25

1

дять. ----- Три бе-різ - ки, Лише три бе-різ - ки

2

дять. ----- Три бе - оіз - ки, лише три бе - різ - ки

31

1

Мі - ся - це-ві ти-хо сві - тять... тять...

2

Мі - ся - це-ві ти-хо сві - тять... тять...

Три берізки,
Лише три берізки
Вигинають при дорозі
Вечір.

Співають білу пісню
Ночі.

Три берізки,
Лише три берізки,
Мов очі в хмарі,
Блудять.

Три берізки,
Лише три берізки,
Місяцеві тихо
Світять...

Три берізки,
Лише три берізки

Усмішки для дітей з іноземного гумору

Де ж муха?

– А тепер, хлопчики й дівчатка, — сказала вчителька, — я хочу, щоб ви сиділи дуже тихо. Щоб було чути, як муха пролетить.

Хвилину панувала тиша, а потім якесь хлоп'я не витримало:

– А де ж муха?

Важко виправитися

Йде вулицею джентльмен, аж бачить: стоїть дитина й гірко плаче.

– Ну-ну, — каже чуйний джентльмен, — будь гарним хлопчиком і не плач.

– Я... я не можу бути гарним хлопчиком, — схлипує дитина.

– Але чому ні?

– Не можу... — і заливається сльозами.

– Заспокойся! — Джентльмен дістає з кишені монету. — Ось візьми. А тепер поясни, чому ти не можеш бути гарним хлопчиком?

– Бо я дівчинка.

Арктичний дослідник

Шестирічний хлопчик: — Тату, коли я виросту, то стану полярним дослідником.

Батько: — От і чудово, Білле.

Синок: — Я хочу одразу розпочати тренування.

Батько: — Яким чином?

Синок: — Ти даватимеш мені щодня по долару на морозиво, щоб я загартовувався проти холоду.

Драбина

Курт прибіг до матері й каже:

– Мамо, я перекинув драбину.

– Драбину? Швидше скажи про це татові!

– Тато вже знає. Він висить на люстрі.

Наш добрий друг Коля Курилюк із Марицейки дзвонив мені і просив, щоби я щось смішне написав про нього.

Коля розповів мені різні трафунки з свого життя, що робив, як забавлявся, як грав роль ковбоя, як став офіцером, директором культурного дому і т.д.

На основі цього я написав «Коля з Марицейки», бо він в Марицейці народився, а не у Великій Марицеї.

Коля хоче, щоб односельчани про нього читали і в буфеті, як читають й інші «усмішки».

М.В.

Потім надоїло жити
Миколі самому.
Одружився й став директор
Культурного дому.

Геть прилип до нього Коля,
Хто цього не знає?
Деколи навіть додому
Піти забуває.

Його жінка вже зверталась
До панотця й свата,
Що не була вже два роки,
Може й більш, обнята.

Коля в тім культурнім домі
Для газет працює.
Коли пише, то не дише,
Не бачить, не чує.

Жінка йшла вже й до ворожки,
Відбити оскому,
Мужа Колю повернути
До рідного дому.

Ніщо жінці не вдалося –
Сидить там сердитий.
Коля мов до того дому
Цвяхами прибитий.

Коля схуд від стільки праці,
Дуже важко дише,
Від утоми вже ногою
Свої статті пише...

Жінка каже – наситилась
З таким вченим жити,
На роботу їсти-пити
Мужеві носити.

Та він не веде ні вухом,
Пише, не дримає.
Потім про якусь Марічку
Сам собі співає.

Люди добрі з Марицейки,
Правди це? Вгадайте!
Гріхи Колі, мої жарти
При чарці прощайте...

Михайло ВОЛОЩУК

Ще з колиски Коля думав,
Якби в світ майнути,
Піти геть із Марицейки,
Собі паном бути...

Змалечку бажав наш Коля,
Аби все це знали,
Аби йому в Марицейці
Низенько кланялись.

Хоч маленький був наш Коля,
(Капало ще з носа).
Але він щоднини мріяв
Грати роль матроса.

Як мав рік і одну днину,
Дивувалась хата.
Він сварив вже біля печі
Матусю і тата.

А як сповнилось два роки,
До бабки Петрухи
Коля дріботів борзенько
Полювати мухи.

Потім, як вже мав чотири,
Був хлопчина – диво.
Бо вже цмулив він із гальби
Холодного пива.

Як минуло п'яте літо,
З дітьми не мав спілки.
Він крутився і просив вже
Порцію горівки.

А як шість сіло на губу,
Нащо батька й маму?
Зазирає тоді вже Коля
Лиш за спідничками.

А як сім прийшло до Колі,
Як буря до долу,
Батьки повели за вухо
Його в стару школу.

На вчительку подивився –
Звали її Зінка.
І сказав: – Я нині взяв би,
Взяв тебе за жінку.

Яка гарна ти, дівуле,
Які в тебе губи,
Які ноги в тебе довгі,
Якій файні клуби...

Біля тебе тільки жити,
Жити й царювати,
Такій парі, як ми, люба,
Не треба і хати.

Під час дощової бурі,
Подалі від маму,
Можемо себе накрити
В кущах лопухами.

Діти, як таке почули,
Всі зареготали.
Та як гримнув на них Коля,
Крізь вікна втікали.

Прибіг і директор школи,
Наче завірюха.

Коля витяг його з класу
Як зайця – за вуха.

Тут і піп прибіг до школи
Із своїм кадилом,
Щоби Колю успокоїти
Пресвятим кропилом.

Закінчив сім класів Коля
Ще й лицей наш братик.

Факультет зробив в Сучаві
І став математик...

Не пив більше самогонки,
Пирогов їв з сиром.
Потім став він лейтенантом –
Славним офіцером.

Вдалось Колі в кіно грати
Роль важкий ковбоя.
Під його рукою була
Смертоносна зброя.

Сорок і чотири роки,
Як вже не студентом.
Відтоді до газет пише,
Став кореспондентом.

Започаткував наш Коля –
Має він ідеї!
«Співжиття» для українців
В гарній Марицеї.

Кулуш з Марицейки

Подаємо новий адрес по інтернету нашої редакції:

E-mail: ukrainskyi.visnyk@gmail.com

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

UKRAINSKIY VISNEK

Виконуючий обов'язки головного редактора
МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза Шендрою
Редакція: Радун Попеску Нр.15
Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748, 0212220724
Друкарня S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія
Redacția: Radu Popescu Nr. 15
Sector 1, București, România